

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja

Új tantárgy

A demográfia oktatása egyetemünkön

Az elmúlt években egyre fokozódó érdeklődés nyilvánult meg a népesség alakulásának problémái és ezzel együtt a népességtudomány, a demográfia iránt Magyarországon, de világszerte is. Az érdeklődés megélékülkülé szoros kapcsolatódik azokhoz a változásokhoz, amelyek az utóbbi évtizedekben a népesség alakulásában, összetételében és területi elosztásában bekövetkeztek. A nagymértetű változások okainak felderítése, a várható hatások elemzése és a további tendenciák előrebecslése nagy feladatok elé állította a demográfiai, de egyúttal gyors fellendülést is hozott a nagy múltú tudomány számára.

Népességi kérdésekkel már az ókorban is foglalkoztak. A népesség megismerésére vonatkozó első törekvés a 4000 évvel ezelőtti kínai népességfírás volt a Csing dinasztia idején. A világ első népszámlálásának célja az adófizetők, a katonai szolgáltra alkalmasak és a közmunkákra foghatók számának megállapítása volt. Az uralkodó osztály tehát praktikus szempontokból kiindulva hajította végre, az összeírás eredményei azonban tudományos szempontokból is felhasználható ismeretanyagot jelentettek, s ezért magát az összeírást is népességtudományi tevékenységnek foghatjuk fel.

A népesség számbavételén túlmenő demográfiai vizsgálatok kezdetei is megtalálhatók már az ókorban, és a legnagyobb ókori gondolkodóknál, mint Konfuciusnál, Platónnál vagy Aristotelésnél találkozhattunk népesedéselméleti elképzelésekkel, sőt népesedéspolitikai utalásokkal is.

Bár a demográfia elemei az ókortól fogva ismételtelen megtalálhatók filozófusok, jogtudósok munkáiban, politikai intézkedéseikben, önálló népességtudományról a XVII. századig mégsem beszélhetünk. A demográfia mai értelmezésében John Graunt fellépésétől veszi kezdetét, Graunt 1662-ben megjelent művében, melynek címe „Természeti és politikai megfigyelések a halálozási jegyzékek alapján” mindazokkal a kérdésekkel foglalkozott, amelyek a mai népességtudomány tárgyai és ezért tekinthetjük a modern demográfia megalapítójának.

A XVIII. század folyamán már számos kiváló követője van Grauntnak, akiknek munkássága nyomán bővül a demográfiai ismeretek köre, tökéletesednek a módszerek és kialakul az elfogultsággal, hogy a XIX. században már elismertesse önállóságát a demográfia a tudományok rendszerében.

Jelentős hagyományokkal rendelkezik a magyar demográfia is, fejlődésének útja nemzetközileg is elismert. Egyes képviselői már a XVIII. században az akkori idők legfejlettebb módszereinek segítségével végeztek demográfiai elemzéseket, mint például Hatvani István, aki a halandósági tábla és a csecsemőhalandóság problémájával foglalkozott. Számos értékes képviselője van a magyar népességtudományak a XIX. században is, így a század első felében Németh László és Magda Pál, a század második felében pedig Keleti Károly, aki Hazánk és népe c. művében összefoglalóan leírta az akkori népességi viszonyokat, valamint Körösi József, aki a napjainkban

is alkalmazott standardizálási módszert dolgozta ki.

A századforduló után egyes népesedési kérdésekkel kapcsolatban továbbra is jelentek meg értékes feldolgozások, egészében azonban a magyar népességtudomány fejlődésének lendülete megtört, amiben nagy része volt annak, hogy a demográfiai kutatásokat korlátok közé szorították a kor politikai-társadalmi adottságai.

A felszabadulás után, mintegy tíz évvel ezelőtt következett be a demográfia új fellendülése hazánkban. Megkezdődött a népmozgalmi statisztikai adatok igényesebb demográfiai elemzése, sor került új speciális adatfelvételekre és az eredményeket már egy önálló népességtudományi folyóiratban, az 1958-ban meginduló Demográfiaiban lehetett publikálni. A Demográfia megindítása fordulópontot jelentett a magyar népességtudomány fejlődésében, fóruma lett a hazai kutatásoknak és lehetőséget nyújtott a legújabb külföldi kutatások eredményeinek ismertetésére és a külföldi demográfusok tájékoztatására. A fejlődés további állomásai: a Magyar Tudományos Akadémia Demográfiai Elnökségi Bizottságának megalakulása 1960-ban; a Népességtudományi Kutató Csoportnak, a demográfiai kutatások központi szervének megszervezése 1962-ben; és az első modern magyar nyelvű népességtudományi tankönyv, a Bevezetés a demográfia megjelentése 1963-ban.

A tíz évvel ezelőtt megindult fejlődés során a magyar demográfusok a népességtudomány minden területén igyekeztek felzárkózni azon országok demográfusaihoz, amely országokban a demográfiai kutatásnak és e tudomány oktatásának sokkal kedvezőbbek voltak a feltételei, mint nálunk. A demográfia oktatása terén a második világháborút követően világossá vált a nagy előrelépés volt tapasztalható, és ma már a világon mindenfelé, Princetontól Lódzsig, Párizstól Bombayig több tucat egyetemen folyik a demográfusok képzése.

Magyarországban az 1966/67-es tanév második felében indul meg a demográfia önálló, két féléves kollégium Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. A Statisztikai Tanszék által meghirdetett kollégium lehetővé teszi a tanárszaksos hallgatók számára a demográfia alternatív tárgyként való felvételét és a demográfia szakdolgozat elkészítését. A demográfiai előadások egyben, fakultatív alapon, biztosítják más hallgatók számára is e tudomány alapismereteinek elsajátítását.

A magyar demográfusok az önképzés, az egymással folytatott viták segítségével nemzetközileg is elismert színvonalra küzdötték fel magukat. Ennek bizonyítéka, hogy a nemzetközi szervek szívesen veszik igénybe a magyar demográfusok szakértelmét külföldi országokban. Jelenleg öt helyen — Kairóban, Acqrában, Santiago de Chileben, Havannában és Kingstonban — működnek ENSZ-szakértőként magyar demográfusok. A demográfiai feladatok sokasága azonban mind több szakembert kíván hazánkban és ezeknek kiképzésére már csak az

egyetemi oktatás szervezeti keretei között van lehetőség.

A most meginduló egyetemi demográfiai oktatásnak különös jelentőséget ad Magyarország jelenlegi stagnáló népességedési helyzete, amelynek vizsgálatát, okainak elemzése, megváltoztatására irányuló javaslatok kidolgozása a ma demográfusainak elsőrendű feladata. A nagy feladat mellett azonban nem szabad elfeledkezni arról a sok egyéb és lényeges és megoldásra váró kérdéscről sem, amely a gazdasági tervezés és számbavétel területén, az egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási és munkaerőhelyzet vonalán szakértett demográfusokat igényel.

A megkezdődő demográfiai oktatás anyaga némileg eltér majd a szokásos tematikától: csak egy részét alkotják az ún. „tisza” demográfia problémái és módszereivel foglalkozó előadások, mint a termékenység, a halandóság, a rep-

rodukció stb. fogalmairól és elemzési módjairól szóló előadások. Az előadások fellelik a külföldi egyetemeken demográfiai oktatásában kevesebb teret kapó gazdaságdemográfiai kérdések tárgyalását is, többek közt kitérnek a demográfiai és gazdasági jelenségek közötti kapcsolatokra, a gazdasági aktivitás és inaktivitás, a termelés és a fogyasztás, a munkatermelékenység és a fogyasztás hatékonysága, az átlagos élettartam, a halandóság miatti gazdasági veszteségek stb. kérdéseire, illetve a jelenségek demográfiai okainak és következményeinek az elemzésére is. Az egyetem jellegének és a hazai viszonyoknak figyelembe vételével célunk az, hogy az előadások olyan ismeretanyagot nyújtsanak, amely a közgazdászok számára lehetővé teszi a népességtudomány eredményeinek közvetlen hasznosítását.

Dr. Szabady Egon

Vezetőségválasztó-taggyűlések

Valamennyi pártalapszervezetünkben szeptember 28-án tartották a vezetés- és választó taggyűléseket. Először a legutóbbi vezetés- és választó taggyűlések óta eltelt két év alatt végzett pártmunkát vitatták meg a lelép vezetősek beszámolója alapján, majd sor került az egyetemi küldötttervezett tagjainak és az alapszervezeti vezetőségek megválasztására. A késő estig elhúzódozó mozgalmas taggyűlése-

ken a párttagság a következő alapszervi vezetőket választotta meg:

Általános kar, I. alapszerv.

Titkár: Józsa Ödön.
Vezetőségi tagok: Barla Szabó Ödön, Bondár Éva, Gondí József, Hoós János, Kende István, Pál Magda.

Ipari kar, II. alapszerv

Titkár: Tóth Ferenc
Vezetőségi tagok: Barna Gyula, Gyenge Erzsébet, Marczell Jenő és Párizs Lajos.
Kereskedelmi kar, III. alapszerv

Titkár: Kolacsek András
Vezetőségi tagok: Bíró Sándor, Hegedűs József, Kalász Lajos, Szanyi Jenő.
Alkalmazottak, IV. alapszerv
Titkár: Mike Mária
Vezetőségi tagok: Deák Károlyné, Gelegonya Béla, Klug Ferenc, Magyar János.

Tanácsülés

Az egyetemi tanács október 3-i ülésén megvitatta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának tiszteletére rendezendő tudományos ülésszak programjának tervezetét és elfogadta egyetemünk 1966/67-es tanévre szóló munkatervét. A tanácsülést megelőzően ünnepélyes keretek között nyújtották át az oklevelet azoknak a végzett közgazdászoknak, akik eredményes doktori szigorlatot tettek és megvédtek diszserenciájukat.

Egyetemünk dolgozóinak között az avatottak sorában üdvözölhetjük Gáspár Lászlót, a matematika tanszék adjunktusát, Józsa Ödönt, a politikai gazdaságtan tanszék adjunktusát, Rupp Andrást, a pénzügy tanszék tanársegédét, valamint a kandidátusi címmel járó doktori fokozat átvevőjét, Erdei Györgyöt, a politikai gazdaságtan tanszék docensét.

HELYREIGAZÍTÁS

Közöljük olvasóinkkal, hogy lapunk e tanévben megjelent első száma téves sorzámmal jelent meg. Az egyetemet és a közgazdász pályát bemutató nyári külöukiadás ugyanis — ami bár anyagának jellegénél fogva nem előfizetőink számára készült, és terjesztésre sem került — a lap folyamatos sorszámmal (13.) kellett volna ellátni, és így az utána következő (tehát a 13-as számmal megjelent kiadás) a 14. szám.

Októberi nyár a Duna-parti kihelyezett tagozaton

Jugoszláv-magyar ipari üzemszervezési tanácskozás egyetemünkön

A Novi Sad-i egyetem szubotikai közgazdasági fakultása és egyetemünk ipari üzemszervezési tanszékének oktatói, kutatói 1966. október 17-19-én háromnapos közös tanácskozáson vitatták meg az üzemszervezés helyzetét, továbbfejlesztésének egyes kérdéseit, a tárgy egyetemi oktatása során szerzett tapasztalatokat.

Az eszmecsereben részt vesznek a belgrádi központi egyetem és a Nehézipari Műszaki Egyetem (Miskolc) oktatói is.

Az általános áttekintést nyújtó bevezető előadásokat ing. Stjepan Han, tanszékvezető professzor, a subotici munkatárs és ügyvitelszervezési intézet igazgatója és dr. Vargha Sándor tanszékvezető docens, rektorhelyettes tartják.

A jugoszláv referátumok a

vállalaton belüli önálló elszabotikai közgazdasági fakultás szervezésének kérdéseit, a vállalati beruházási döntések és a szervezés értékelésének gazdasági mutatóit tárgyalják.

A magyar előadások a folyamatos szervezés új módszereire, a CPM és a PERT módszerek vállalati alkalmazására, a dinamikus sorrendprogramozáson alapuló technológiai rendszerű építőipari üzemszervezésre és a gyártási segédanyagokat korszerű szervezésének kérdéseire vonatkozó vizsgálódásokról számolnak be.

Egyetemünk és a szabadkai közgazdasági fakultás kapcsolatát 1965 márciusa óta barátságos szerződés fogja keretbe, s ebbe illeszkedik ez a most lebonyolításra kerülő tudományos tanácskozás.

K. S.

„A Dél még győzni, élni fog”

Meghozza-e gyümölcsét a többhetes szervező munka? — erről volt szó, amikor szeptember 24-én, szombaton este izgatottan figyeltük az időjárásjelentést: milyen idő lesz vasárnap...

A Vietnami Szolidaritási Bizottságnak megalakulása óta ez volt a legnagyobb szervezése. Az előkészületek lebonyolítását több mint hatvanan végezték, s a résztvevők száma is nagyobb volt, mint bármely más alkalommal: hét-nyolcszáz középiskolai, egyetemista, munkásfiatal volt ott, az ifjú kommunisták egykori illegális találkozóhelyén, Oszolyon, a szeptember 25-i Szolidaritási Találkozón. A légré, a hangulat pont olyan volt, ahogy elképzeltük: baráti, harcos.

Mindezt a jól összeállított program biztosította, amely a két útvonalon versenyző csapatok vietnami járóversenyével indult, és fent Oszolyon háromnegyed tíztől fél ótig tartó non-stop műsorral folytatódott. A műsorban több

újságíró, katonatiszt és Kende István elvtárs beszélt a teach-in szerű politikai viták keretében a nemzetközi helyzetről. Elsősorban persze Vietnammról volt szó, de Korea, Indonézia, s a német kérdés is szóba került.

A délelőtti teach-innek még be sem fejeződtek, amikor a parancsnoki sátor mellett gitárszó hangzott fel: megkezdődött a politikai tartalmú táncdalok, a pop-beat számok első magyarországi bemutatója. Közben folyt a barátkozás; budapesti fiatalok vették körül a VDK budapesti nagykövetségének és a DNFF irodájának munkatársait és a nálunk tanuló vietnami diákok népes csoportját. Franciául, oroszul, angolul folyt a beszélgetés — reméljük, vietnami barátaink is jól érezték magukat. Délben kis ünnepesség kezdődött az emlékoszlopnál, mely előtt vietnami, magyar és vörös zászlók lobogtak.

Le Hüu Van elvtárs, a DNFF irodájának titkára és

Madarász Aladár a Szolidaritási Bizottság titkára mondott beszédet. Az ünnepség után ismét pop-beat számok következtek, majd irodalmi műsort hallhattunk.

A szervezők számára is meglepetés volt, hogy a vietnami diákok kis műsorral kedveskedtek nekünk. A fiúk, majd a lányok alkalmi körúsa vietnami népdalokat, majd harci induló éneket. Műsorukat — óriási sikert aratva — magyar népdalokkal zárták. Ezután természetesen mi is megtanultuk tőlük „A Dél felszabadítása” című dalt, a DNFF hivatalos indulóját.

Ünnepélyes eredményhirdetés következett: a járóverseny győzteseinek Tran Van Khanh elvtárs adta át a díjakat. Utána folytatódott a daltanulás, a vita. A hazaindulók így búcsúztak: viszontlátásra október 16-án, a vietnami vasárnapon! Még a HEV-en is zengett a frissen tanult induló „A Dél még győzni, élni fog!”

B. T.

ÉRDEKVÉDELEM

A KISZ vb érdekvédelmi csoportja közli, hogy tekintettel a csoport munkájának ug-rárrászert növekedésére, a csoport csak a megjelölt fogadórak alatt tudja az ügyeket intézni. A fogadórak időpontja: hétfőn, szerdán és pénteken a nagyszünetben, valamint szerdán 2-4 óra között a 382-es szobában.

A csoport egyben elnézést kér azért, hogy a fogadórakon kívül az érdeklődőket, jelentkezőket általában el kell utasítania, sőt, a nagy forgalom lebonyolítása még a fogadórak időpontjában is zökkenőkkel jár. Mindez nem változtat azon, hogy a csoport továbbra is meg kíván adni minden tőle telhető segítséget valamennyi hallgatónak. A csoport munkáját nagymértékben elősegítene, ha a jelenleginél többen vennének benne részt.

Egyben közöljük azt is, hogy a szociális segélyekkel foglalkozó diákjóléti bizottságok évfolyamfelelősei a következők:

Általános kar:
I. évfolyamon: Kőrmöczy Erzsébet (terv. mat.)
II. évfolyamon: Réti János (terv. mat.)

III. évfolyamon: Gerzsó Géza (nemzetközi)
IV. évfolyamon: Nádasi Magda (általános)

Ipari kar:
I. évfolyamon: még nincs kijelölve.
II. évfolyamon: Zám István (ipar)
III. évfolyamon: Osvát Éva (ipar)
IV. évfolyamon, ideiglenesen: Andó József (ipar)

Közlekedési szakon: Láng Péter (III. évfolyamos).
Vezető: Osvát Éva.

Kereskedelmi kar:
I. évfolyamon: Muradin Péter (külső).
II. évfolyamon: Balázs Éva (külső).
III. évfolyamon: Kozma Judit (agrár)
IV. évfolyamon: Pozsony Klára (külső).
Vezető (ideiglenesen): Pozsony Klára.

Együttal figyelmeltetjük a kérvényezőket, hogy a szociális segély-kérelmek beadási határideje: minden hónap első tanítási napja.

Diákjóléti tanács

Több megértést!

Fiatal házások egyetemünkön

Nemrégiben őszinte beszélgetésre invitáltuk az egyetemünkön tanuló fiatal házásokat. Esmecszernek célja az volt, hogy képet nyerjünk helyzetükről, megismerjük problémáikat. A beszélgetés nem volt öncélú — igyekeztünk felderíteni azokat a pontokat, ahol a jelenleginél nagyobb segítséget, támogatást nyújthat nekik az egyetem.

Az a bizonyos „miért”

Egyetemünkön, főleg a felsőbb évfolyamokon, aránylag sok a házias hallgató. Komolyabb anyagi támasz híján vajon hogyan győzi le a fiatal pár a különböző nehézségeket?

Szülői szárnyak védelme, amolyan fentről biztosított jólét mellett az ember nem is gondol arra, hogy egyeseknek, bizony, már meg kell küzdeniük mindennapos létükért. Tesztünk-e valamit, hogy ezt megkönnyítsük?

Felvetődhet a kérdés más oldalról is — mint ahogy például egyik dékánai hivatalunk tisztviselője tette fel: — Mi nekik házasodtak össze?

Megkérdeztük ezt az ankéton jelenlevőktől. Kicsit csalóka a válasz. Megjegyezték, hogy a mai 21-23 éves fiatal elég érett ahhoz, hogy saját sorsa felett reálisán döntsön. Napjainkban egyre növekszik a képzési idő, kitolódik az az időpont, amikor a fiatalok munkába állnak és önálló életet teremtenek, saját anyagbázison. Ugyanakkor az elmaradottabb morális felfogás nem téri el két fiatal kötetlen kapcsolatát; a jelenlevők szavával élve: valósággal belekényszeríti őket a házasságba. De nekünk nem is az a feladatunk, hogy ilyen triviális (és fölösleges) „minek csináltad?” kérdésekkel kerüljük meg a problémát.

Szából négy

A beiratkozási kérdőívek szerint hallgatóinknak mintegy 4 százaléka házas. (Felsőbb évfolyamokon ez az arány 7 százaléka körül van.) Körülbelül 45 házasságban élő hallgatónak van szociális problémája. (Nyilvánvalóan nem küzd anyagi gondokkal az olyan ifjú család, ahol az egy főre eső átlagkereset 2000 forint körül mozog — mert ilyen is van.)

„Homogén” — azaz közgazdász egyetemista házaspár keves akad. Talán 10, bár a

pontos számot a kimutatások alapján nehéz megállapítani. Néhány esetben a férj vagy feleség nemrég végzett közgazdász, viszont az egy főre eső átlagkereset itt sem haladja meg a 700-750 forintot. 7-8 hallgatónak másik egyetemre jár diákházastársa. Különösen a vidéki leányhallgatók körében gyakori, hogy a férj — nem diplomás — más dolgozik valahol, de az egy főre eső jövedelem az esetek többségében itt sem mondható magasnak.

Lakásprobléma

A lakáskérdés a fiatal házások legégetőbb problémája. Budapesten ma lakást szerezni — sok tízezer forint nélkül — egyenlő a lehetetlennel. A fiatalok zöme otthon lakik a szülőknél. Ők — ha a szülőkkel is jól kijönnék — a legszerencsésebbek. Mert vannak, akik egymástól külön élnek, vagy albérlésre szorulnak.

Ezek után egy 550 forintot kéréspekulánssal találkoztak, majd havi ötszázért egy szelős kis konyha függőnyel elkeríthető részét kínálták fel nekik. A következő helyen 1000 forintot kértek. Végül az egyetem érdekvédelmi bizottsága segítette őket egy 700 forintos jól berendezett szobához.

A fenti eset, sajnos, tipikus.

Vékonypénzű diákok gyakran válnak lakásüzemek, uzorások szabad prédájává. Sok lelkiismeretlen élődi ember használja ki a lakáshiány természetétől.

Mi a megoldás?

A kerületi tanácsok általában 10-13 évben jelölik meg az időt, mire lakást tudnak biztosítani. Az ifjú párok szövetkezeti lakásra sem igen számíthatnak, mert várnak erre sokkal inkább rászoruló több gyermekes családok. A fiatalok általában hat évvel az egyetem elvégzése után rendelkeznek akkora összeggel, amellyel betáplálódhatnak társasház-építésekbe.

Reálisabb megoldásnak látszik egyetemünk KISZ-lakás-építkezése. A jelen levő fiatalok közül többen bíznak a dícséretes kezdeményezésben, bár az elég lassan halad előre a megvalósulás útján. Ez a vállalkozás azonban egyelőre kevés hallgatóra terjed ki, egyetemista szebbé képest elég magas a 20 ezer forint körüli összeg.

Az ilyen lakásépítési akciót azonban feltétlenül bővíteni, a feltételeket pedig könnyíteni kellene. A hosszútávú kölcsönök visszafizetését a fiatal diplomások szakemberek vállalni tudják és a megoldott lakásprobléma jobb alapot biztosítana ahhoz, hogy hivatásuknak éljenek.

Sok országban külön kollégiumokat rendeznek be a fiatal egyetemista házásoknak. Nem lehetne nálunk is megpróbálkozni ilyesmivel?

Pénzbeli támogatás

Sokat vitatkozunk, cikkezünk már a tanulmányi ösztöndíj rendszerének fogyatékosságairól, a szociális segélyek differenciálásánál elégtelenségéről, de valahogy mindig elsikkadt a fiatal házások problémája. Arról van szó, hogy ők továbbra is a szülők keresete után kapják a szociális segélyt. Ez méltánytalan, hiszen a fiatal párok szociális helyzetét a szülők keresete többnyire nem fejti ki.

Az utóbbi időben végrehajtott ár- és bérrendezések nyomán kevesebben részesülnek szociális segélyben és kedvezményes menzai étkezésben. Ezen belül érdemes külön megnézni a fiatal párok anyagi helyzetének alakulását, mivel a szülők béremelése többnyire nem volt „kifizető” számukra. Nagy könnyítést jelentene, ha például egységes kedvezményes menzajegyet kaphatnának.

A beszélgetés tapasztalata az, hogy alaposabban, figyelmesebben kell foglalkozni a fiatal házias hallgatók gondjaival.

Halász György

DÍCSÉRET

A csilleberci nagytábor vezetősége levelben fejte ki köszönetét a táborban gazdaságvezetőként dolgozó közgazdász hallgatók eredményes munkájáért. Külön tárgyjutalommal és dicsőítő oklevéllel jutalmazta Vida Gyöngyit, Alföldi Lajost, és Balogh Gézát.

OKTATÓK HELYZETE

Az MTA szociológiai kutatócsoportjának rendezésében szeptember 30-án az Akadémia előadást tartott Talcott Parsons, a Harvard Egyetem szociológia professzora, az Amerikai Szociológiai Társaság elnöke. Előadásában az egyetemi oktatók társadalmi, szociológiai helyzetéről foglalkozott az USA-ban végzett felmérések alapján.

A fal két oldala

Az újonnan alakult menzabizottság komoly problémákkal találja magát pillanatnyában. Ezek közül az egyik legfontosabb az étteremben felállított fal, és az általa létrehozott helyzet elmérgesedése. S mielőtt részletesebben megvizsgáljuk a problémát, meg kell, hogy mondjuk, ebben a kérdésben az illetékesek megkérdezése nélkül megírt „kiáltványok” nem sok eredményre vezethetnek, sőt, ellenállást válthatnak ki.

Az ügyvel kapcsolatban az étterem vezetéséhez fordultunk magyarázatért. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ők, minden ellenük irányuló cikkek ellenére, a kérdésben ártatlannak, hiszen a gondülésnyen ki- szolgálás nekik is érdekük. A fal létrehozása nem az ó, „bűnük”.

A helyzet fonákságát ők is látják, hiszen a számok mindennél világosabban beszélnek. A diákok és a dolgozók

Záradékként

A kollégiumi tanács foglalkozott azzal a panasszal, melyet Szabó Dániel, a Kun Béla téri diákközhöz igazgatója nyújtott be, a lapunkban vele kapcsolatban közölt írások miatt. A tanácsülés arra a megállapításra jutott, hogy helytelen volt a lap módszere és hangvétele, amellyel az ügyet kezelte, ugyanakkor további beszélgetésekre lenne szükség, hogy az ellentmondó vélemények és állítások sorából reális ítéletet lehessen alkotni. Ennek érdekében a szerkesztőség beszélt Szabó Dániellel, valamint az érintett hallgatókkal is. Mindezek alapján a következők összegzésével szeretnénk lezárni a témát.

A diákok és az igazgató között elmérgesedett kapcsolat következtében szubjektív indulatok torzítják a véleményeket, számos kérdésben ma már lehetetlen tájékozódni és pontosan megállapítani, milyen körülmények között történt a rendőrség kihívása. Még térszerű kérdésekben is több ellentmondás van a hallgatók és az igazgató állítása között. Az ügy viszont nem bír akkora jelentőséggel, hogy akár a szerkesztőség, akár a kollégiumi tanács vagy maga Szabó Dániel további energiát fordítson a kérdéseket teljes tisztázására. Annyi leszögezhető, hogy hibát mindkét részről követtek el, és mi is, mivel lapunk bírálata egyhangú volt, a kritika súlya nem állt arányban Szabó Dániel hibájával. A diákközhöz akkori lakói számára pedig szolgáljon okulással az eset, itéljük meg reálisan saját tévedéseiket és cselekedeteiket, lássák tisztában jogaikat és kötelességeiket.

F. P.

kiszolgálási területe egyforma nagyságú, de a diákoké további 2 területre oszlik: a menü és az a la carte részre. A „nemdiákok” rész átlagban napi 2500 Ft forgalmat bonyolít le, míg a diák a la carte-on napi 10 000 Ft körüli a forgalom. És mindez fele akkora területen!

Ha azért volt szükség a falra, mert az oktatóknak kevesebb az idejük, hiszen esetleg nyegdedorával később előadást tartanak 100-150 embernek, akkor a fal létezésével teljes mértékben egyet lehet érteni. Csak a helyével nem, mert túl nagy területet vesz el a diákmenzától.

És miért étkeznek a falon túl az egyetem — alkalmazottai is, akiknek pedig nem olyan szoros az időbeosztásuk? „Népgazdasági érdek” — kapom a választ, mert az alkalmazott munkaikeje is kötött, fizeti az állam. Persze, ezen is érdemes elgondolkozni egy kicsit számokban. Ha abból indulunk ki, hogy egy egyetemi hallgató tanulása a diploma megszerzéséig az államnak 120 ezer Ft-jába kerül, akkor ez havi átlagban 3000 Ft. Mára pedig az egyetem kevés alkalmazottjának ilyen drága az ideje...

Konkrétan tehát — a fentiekből kiindulva, azt szeretnénk elérni, hogy a megmaradó (!) fal beljebb kerüljön jelenlegi helyénél, és ezzel a hallgatók gyorsabb étkezése biztosított legyen. A nem oktatók pedig félórás ebédszünetük alatt a kenyélmesebbé váló diákrészben is megebédelhetnének. Ezzel elkerülhetővé válna a tömeges távolmaradás a 11 és 1 óra közötti előadásokról.

Ez talán a legégetőbb problémánk. De vannak és voltak mások is. Vannak olyanok, amelyek már lassan eltűnnek az étteremmel kialakuló kapcsolatunk eredményeként. Ilyen például a vacsora idején

Megjelent a tájékoztató

Három évi szünet után ismét megjelent egyetemünk tájékoztatója. A tájékoztató részletes ismerteteli egyetemünk tanszékeit, a tanszkek előadóit, és a tantárgyakat. Külön minden tantárgynál fel van tüntetve, kik foglalkoznak az egyes témákkal.

A második nagyobb rész szintén hasznos mindenki számára. Szakonként lebontva tartalmazza az egyes évfolyamok tantervét, tantárgyait. Ugyanitt megtalálható a kollókviumok, szigorlatok, államvizsgák időbeli elosztásának táblázata.

Ez a hasznos kis kézikönyvet érdemes lenne a jövőben továbbfejlesztetni, bővítve formában kiadni. Gondoljunk itt a hallgatók számára olyan fontos információkra, mint az ösztöndíj jutalmazás, a menzával, a kollégiumi elhelyezéssel kapcsolatos tudnivalókra vagy a mozgalmi szervek, kultúrcsoportok, az érdekvédelmi munka, stb. ismertetésére. Esetleg azt is meg lehetne oldani, hogy az órarendek bekerüljenek a tájékoztató anyagába.

K. I.

a hosszú sorban állás kérdése. Ígéretet kaptunk, hogy a jövőben bővíteni fogják a kiszolgálási területet az esti étkezés gyors lebonyolítása érdekében.

Sok kábfogás merült fel az edények állapotát illetően. A tálcák zsírosak, az evőeszközök rozsdásak (ha egyáltalán vannak) stb.

Az étterem válasza: „korlátoztottak a lehetőségeink”. A Pest-Budai Vendéglátóipari Vállalatnak többször is bejelentették igényüket mosogatókra, konyhai segédmunkásokra, ez ideig eredménytelenül. Jelenleg is 12 fős munkarészhány van. Ebből a szempontból a konyha állapontja érthető és mi is arra kérjük a Pest-Budai Vendéglátóipari Vállalatot, küldjön ki valakit, és nézze meg, hogyan zajlik le itt egy ebéd!

★

Még sorolhatnánk a problémákat, de úgy érzem, ennyi is elég. Szeretnénk, ha a bizottság elvben előrt feladatát eredményesen oldaná meg, de ehhez elengedhetetlen a gyakorlati problémák széles körű ismerete. Ezért, kérjük, hogy azok, akiknek a menzával kapcsolatos bármiféle problémája volna, forduljon a menzabizottsághoz (III. emelet, 382-ben).

Balatoni András

A külügyi bizottság munkájáról

Az elmúlt tanévben terjedelmes cikk ismertette a KISZ vb külügyi bizottságának munkáját. Bár akkor is megemlítettük, hogy a külügyi bizottság két csoportból áll (a külföldi hallgatókat patronáló és a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó csoportból), jóformán csak az utazásokról és utaztatásokról írtunk.

Ez az egyoldalúság nemcsak abból adódott, hogy a külügyi bizottság munkája az utazásokra összpontosult, hanem abból is, hogy a külföldi hallgatókkal való foglalkozás nem annyira látványos, sokszor háttérben marad, de az elmúlt évben nem volt kielégítő. Erről beszélgettünk Nyusztai Lászlóval, a külügyi bizottság megbízott vezetőjével. Elmondta, hogy a külföldi hallgatókkal elsősorban tanulmányi téren foglalkoztak, konzultációkat szerveztek magyar, illetve idegen nyelven, de a konzultációk látogatottsága eléggé gyér volt. A tanulólár mozgalmal sem volt igazán eredményes.

Politikai, agitációs szempontból szintén nehéz a helyzet. Külföldi hallgatóink különböző jellegű országokból jöttek, így politikai nézeteik igen eltérőek, gyakran hiányosak, tévesek. Mivel KISZ-tagok nem lehetnek, problémát

okoz a velük való foglalkozás. Ennek ellenére, a külügyi bizottság további erőfeszítéseket tesz a helyzet javítására.

Kulturális területen nem sikerült jelentősen előrelépni. Fő hiányosságoknak az tekinthető, hogy a különprogramok szervezése nem kapcsolódott a kultúrösztály szervezéséhez. A külföldi hallgatókkal foglalkozó csoport munkáját belül végül a „fehér asztal” találkozásként kell megemlíteni. Félévénként egy-egy ilyen találkozási kerül sor, ahol a külföldi hallgatók elmondják problémáikat, s azokat az állami szervek és a KISZ vezetői igyekeznek megoldani.

Külföldi társsegítünkkel a nemzetközi kapcsolatok csoportja foglalkozik. Így a bratislavai közgazdasági egyetem, a prágai közgazdasági egyetem, a varsói tervezési és statisztikai főiskola, a berlini közgazdasági főiskola, a szuboticei közgazdasági főiskola és a Saar-vidéki központi egyetem szerveivel vannak kapcsolatban.

Néhány számadat a múlt tanévi utazásokról: 3 NDK munkaakció 70 fővel, sportcsapatok cseréje Bratislavával, útdíjcsoporthoz az NDK-ban, Lengyelországban, Jugoszláviában. Összesen mintegy 250 hallgató utazását szervezte meg a külügyi bizottság.

Az idén bizonyos csökkenésre kerül sor az utazások terén, de egy NDK csereakciót és egy munkaakciót ebben az évben is lebonyolítanak. Ezenkívül sport- és kulturális csoportok cseréjére is sor kerül. A külügyi bizottság igyekszik a Szovjetunióval olyan kapcsolat kiépíteni, hogy lehetőség nyíljon csereutakra, s későbbiek során pedig mozgalmi, diákköri, kulturális és sportkapcsolatokra.

Már az elmúlt évben kísérlet történt, hogy 2-3 főből álló tdk-kutatócsoportokat hozzanak létre, amelyek a nyugat-európai országokban működő haladó ifjúsági szervezetek munkáját tanulmányoznák. Erre eddig nem került sor, de reméljük, sikerül ezt az érdekes kezdeményezést megvalósítani.

A külügyi bizottság munkája igen fontos területe a KISZ tevékenységének. Nagyon sok probléma merül fel, mivel úttörőmunkát végeznek: a többi egyetemen mindenütt csak később alakultak ilyen profilú szervek. Ennek ellenére szép eredményeket mutatott fel, és reméljük, hogy a továbbiakban is egyetemünk KISZ-szervezetének egyik hatékony csoportjaként fog működni.

Kállai István

Plakát Plakát Plakát

A KISZ vb kultúrosztálya plakátfestő pályázatot hirdet egyetemünk hallgatói részére.

A plakát szövege a következő legyen:

GÓLYABÁL

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában, 1966. november 12-én, este 9-től reggel 5 óráig.

Zene:

Az aulában: Neoton-együttes
A klubban: Bär-Peti duó
Az étteremben: Roóz József és népi zenekara

Énekel:

Koncz Zsuzsa
és Zalatnay Sarolta
Belépődíj: 20 Ft

Jegyek a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem közönség szervezésén kaphatók.

Büfé
Közigazdász Kabaré
Gólyaaavtás

Az elkészült plakátokat október 18-án 12 óráig kell leadni a közönség szervezés mellett lévő dekorációs szobában, (fsz 36/A) Sasvári Mariann hallgatónak. A plakát hátoldala a pályázók írják rá nevüket, az évfolyamot és a szakot. (A plakát lehetőleg teljes ívméretű papírra készüljön.)

I. díj: 200 Ft.

II. díj: 100 Ft.

III. díj: 50–50 Ft.

Lengyel közgazdász hazánkban

A Kulturális Kapcsolatok Intézetének meghívására hazánkba látogatott tanulmányútra Maleczky professor, a Varsói Tervezési és Statisztikai Főiskola kereskedelmi tanszékének vezetője. Körüljárta a magyar külkereskedelmi, elsősorban a kereskedelmi vállalatok dolgozóinak munkáját, állami és társadalmi ellenőrzését. Járt a Belkereskedelmi Minisztériumban, valamint az Állami Kereskedelmi Felügyelet vezetőjénél is. Egyetemünk belkereskedelmi szakos III–IV. éves hallgatói számára előadást tartott a lengyel külkereskedelmi problémáiról, érintve azokat a helytelen utakat is, amelyeken haladva egyes lengyel kereskedelmi vállalatok egészségtelen anyagi érdekeltől megkárosítják a fogyasztókat. Vázolta az anyagi ösztönzés alkalmazásának helyes módszereit, ismertette a lengyel bérrendszer hiányosságait.

Megállapította, hogy tanulmányútja eredményes volt, valamint azt, hogy a magyar külkereskedelmi eredményei példamutatóak a lengyel kereskedelem számára.

— kurtán —

Zenei klub

Október 17-én, hétfőn este 7 órakor tartja első idej programját. A műsor első felében az Egyetemi Zenekar és az Egyetemi Kamarakórus előadja Händel G-dur Concerto Grosso, Vivaldi: A-moll kettes verseny és Bach: Parasztkantáta című művét, hivatásos szólisták közreműködésével.

A második részben a Liszt-Bartók zongoraverseny díjnyertesével Torma Gabriellával hallunk interjút, majd a művész nő Liszt zongoraműveket ad elő.

Az egyetem minden oktatóját, hallgatóját szeretettel várjuk a zenei klubba.

Fiókat várunk!

Egyetemünk énekkara kéri az elsőévfolyamos fiú hallgatókat, hogy jelentkezzenek minél többen a kórusba. Jelentkezni lehet minden kedden és pénteken este fél 7-től fél 9-ig a klub mellett próbateremben.

A klub mősora

Október 10-én, hétfőn délután 4 órakor:

Orosz nyelvi kör

A klubban fellépnek egy örmény népi együttes tagjai, utána beszélgetés.

Október 11-én, kedden délután 4 órakor:

Német nyelvi kör

Október 12-én, szerdán este 7 órakor:

Disc Jockey Klub

Könnyűzenei lemezhallgatás, tánczene-történet.

Október 13-án, csütörtökön este 7 órakor:

Bögös László újságíró előadássorozata I.

Kambodzsa. (Filmvetítéssel.)

Október 14-én, pénteken este 7 órakor:

„Életpályám”

A klub vendége: Szuhay Balázs.

Zongorán kísér: Hadai Gyző.

Október 15-én, szombaton este 8 órakor:

Tánc! Játssz a Neoton együttes.

Október 17-én, hétfőn este 7 órakor:

A zenei klub mősora.

Részletes programot külön közöljük.

FELHÍVJUK A FIGYELMET, HOGY OKTÓBER 17-TŐL KÖRÜLBELÜL KÉT HÉTIG A KLUB TATAROZÁS MIATT ZARVA!

Ki tud diákkabaretet írni?

A KISZ VB kultúrosztálya a gólyabáli „KÖZGÁZDÁSZ KABARÉ” műsorszámainak megírására pályázatot hirdet.

Pályázni lehet legkevesebb 1 gépelt oldal terjedelmű humoros, satírikus írással, ami jelenet, monológ, satírikus vers, vagy egyéb kabaretet lehet és az egyetemről, a diákéletből, vagy a közigazdász szakmából meríti témáját.

A pályázat jelég. Beküldeni legkésőbb október 25-én déli 12 óráig lehet a kultúrosztálya. (Földszint 60.)

I. díj: 500 Ft

II. díj: 300 Ft

III. díj: 200–200 Ft

Látogatás a DNFF irodájában

Kedves meghívót kézbesített a posta egyetemünk Vietnami Szolidaritási Bizottsága részére: meghívtak minket — az ELTE bizottságával együtt — a DNFF budapesti irodájába. A két egyetem hallgatói közül mintegy harmincan látogattunk el az Iroda Szabadsághegyi helyiségébe. Itt Dinh Ba Thi, az iroda vezetője üdvözölt minket, majd válaszoltak kérdéseinkre. A beszélgetés nyílt és elvtársi volt.

Erdelődésünkre elmondták, hogy a budapesti irodához hasonlóan, más országokban is van a DNFF-nek képviselete. Ezek a képviseletek diplomáciai kapcsolatok felének meg. A szocialista államokon kívül — amelyekkel kapcsolatuk igen jó — Algériában, az Egyesült Arab Köztársaságban és Indonéziában vannak helyi irodák. Franciaországgal folytatnak tárgyalásokat, de Párizsban még nincs képviseletük.

Minket a legjobban a Ky-Thieu klikk által rendezett „választásokkal” kapcsolatos állásfoglalásunk érdekelte. Elmondták, hogy a dél-vietnami lakosság nagyrésze, mintegy tízmillió fő, felszabadított területen él. Ugyanakkor a bábhatóságok saját adatai szerint, a tizennégyes lakosság szőlőből 5,2 millió választójogosult, és ebből mintegy négy-öt millióan szavaztak. A választási eredmények hamis voltát mutatja, hogy még ott is nyolcvan százalékos részvételt arányt hoztak ki, ahol közismert a lakosság ellenzéki beállítottsága (Hue, Da Nang). Más források is milliók családsokról írnak, japán és francia újságírók pedig arról, hogy

voltak, akik háromszor-négyszer is szavaztak.

Megkérdezte egyikünk, van-e kapcsolata a DNFF-nek más ázsiai, afrikai, vagy latin-amerikai felszabadítási mozgalmakkal? Igen — hangzott a válasz —, széleskörű kapcsolatot tartunk fenn ázsiai, afrikai és latin-amerikai felszabadítási mozgalmakkal. Említette például az angolai, venezuelai, kongói mozgalmakat.

Jelenlét szolidaritási mozgalom alakult ki már Nyugaton, sőt, az Egyesült Államokban is. Van-e a Frontnak ezekkel kapcsolata, segítik-e a tiltakozások a vietnami nép harcat? — hangzott a következő kérdés.

— Mindenképpen nagy segítséget jelent számunkra — mondták —, hogy megismerjük az emberek a háború igazi arculatát és törekednek a béke elérésére. Olaszországban és Franciaországban ezen túlmenően is komoly támogatás van, de újabban más országokban is születnek ilyen kezdeményezések.

Természetesen, szóba került a magyar segítség problémája is. Nagyon örülnek, hogy nálunk komoly eredményeket ért el a szolidaritási mozgalom és az egyetemes szolidaritási bizottságainak tevékenysége is számottevő erőt jelent számunkra. Meghívtuk őket az október 16-i sasadni társadalmi munkára. Nguyen Hoang Há elvtárs elmondta, hogy december 20. a Front születésnapja alkalmával, „fekete könyvet” adnak ki, évfordulós bélyegeket terjesztenek — s ebben mi is tudunk segíteni. Ezt a látogatást használta ki

Kedvezményes szervezések a kultúrosztályon

A kultúrosztály közönség szervezési csoportja ebben az évben is megszervezi a hetenkénti mozilátogatásokat a hét egyik premierfilmjére. A mozilátogatások mindig szerdán lesznek, a filmszínház délutáni első előadásán. A jegyeket hétfőn délig 2,50 forintos egységáron a közönség szervezésén lehet megrendelni. A mozijegyek kiosztása szerdán a nagyszünetben történik. A 11 óráig át nem vett jegyeket a tizenkét órai szünetben értékesítik.

A közönség szervezési csoport felhívja egyetemünk dolgozóinak és hallgatóinak figyelmét, hogy színházi jegyvásárlás esetén a legközelebbi bér-, illetve ösztöndíj fizetésig haladékosan ad. Az elkövetkező hetekben az alábbi előadásokra válthatunk kedvezményes jegyeket:

Magyar Elektra, Madách Színház, október 18., 50 százalékos.

Bécs 1934., Nemzeti Színház, október 26., 75 százalékos.

Tanítónő, Thália Színház, október 27., 10 százalékos.

Fizikusok, Vígszínház, november 12., 50 százalékos.

Bemutatjuk a Neoton-együttest

Kilencor a klubban már nem lehetett ülőhelyzet kapni, fél tízkor állóhelyzet sem, és az ügyeletes sok hallgatótól kénytelen volt megtagadni a bebocsátást. Pedig ezúttal „pangásra” számítottak a rendezők, hiszen a Makarenko utcai kollégiumban reggelig tartó tánc volt.

Hallgatóink kedvenc szórakozóhelyévé vált szombatonként a klub. Legalább 150 egyetemi (és nem egyetemi) hallgató látogatja a rendezvényt, ami nem utolsósorban az új együttes, a Neoton érdeme. Bár nevüket előtte csak egy szűkebb kör ismerte, már az első két szombat esti táncon igazi sikert arattak!

Kikből áll egyetemünk ifjúsági zenekara?

Pásztor László, a zenekar vezetője és szoligárosa három éve egyetemünk hallgatója, külkereskedelmi szakos. Hogy mennyire komolyan veszi hangszerét, arra szép példa, hogy az ún. C vizsga után, most a B kategóriában próbálkozik.

A ritmusgitáros Galács Lajos másodéves iparszakos. A felületes szemlélő hajlamos a másodgitár szerepét lebecsülni, holott a zenekarban az intellektuális munka jelentős része talán éppen az övé. Kísérni, ellenpontozni és „árnyékolni”, azaz: hangalaptúnust adni, mind a ritmusgitár feladata. Ez Galács Lajos különösen oldja meg ezt a feladatot. („Bár a statisztika menne így!” — jegyezte meg.) Amellett Galács írja a szövegeket, de újabban már eredeti kották is rendelkezésükre állnak. A zenekar vezetője külön

megkért, hogy említsem meg Borostyán Gábor nevét, bár őt még nem láttuk a klubban, mert eddig nem tudott megfelelő új hangszer beszerezni. Ő elektromos orgonán játszik.

A basszusgitáros Herrer Pál konzervatóriumban tanult, és — mint élesen bizonyította — nemcsak Bach és Beethoven meg neki... Komoly családi hagyomány folytatója, édesapja hivatásos zenész.

Szándékosan hagyta utoljára Tóth István, a dobos. Ő már „kint” van a termelőmunkában, technikus. A zenekarban ő rendelkezik a legmagasabb zenei képesítéssel — B kategóriás. Azoknak, akiknek semmit, vagy nagyon keveset mond a „kategória” jelölés, eláruljuk, hogy ilyen magas színvonalat elérni nagyon nehéz. A hivatásos zenészek színvonalát megütni nagy feladat, nagy játképesítésgé, abszolút kottaismeretet, komoly elméleti tudást igényel. Nem utolsósorban pedig sokoldalúságot.

Borostyán, Galács és Pásztor a nyáron Balatonalmádi-ban játszott, egy bárjellegű együttesel.

Amikor feltettem nekik a sablonkérdést, hogy mióta vannak együtt, kissé meglepő választ kaptam. Ugyanis — két hete... Az együttes alapítását

nem gondolata már a múlt év novemberében megszületett, de a végleges felállás jóformán napokkal a premier előtt dőlt el.

Lehet, hogy ezentúl vasárnap is játszani fognak — közkívánatra. Csak egy baj van. A játékautomaták! Csörögnek, zörögnek, csilingelnek, katógnak, dübörögnek... Ilyenkor az erősítő hangerejével kell megvívni a párbajt. Csak hogy ez a fajta versengés nem megy bizonyos esztétikai veszteség és hallószervi károsodás nélkül. A rabicfal, melyet a klub titkárával folytatott múltkorai beszélgetésünk alapján reméljük, talán már nem a jövő zenéje. A probléma hamarosan megoldódik — s e bizakodás nem valami kötelező újságírói optimizmus.

Beszélgettünk a zenekarral a gólyabálról. Nagyon készülnek rá, bizonyítani akarnak az egész egyetemi kollektíva előtt. Sok új számot tanultak be. Azt hiszem, különösebben „bizonyítani” nem szükséges. A klubban táncoló lábak legálábbis erről tanúskodnak.

A zenekar ígéretével búcsúzzunk: „Addig játszunk, amíg nektek is, nekünk is tetszik, amit csinálunk.”

Hát rajta!

— cserey —

FELHÍVÁS

Skótkál verset írni?

Novellával vagy elbeszéléssel próbálkoztál már?

Van kedved az íráshoz?

Jelenléte az irodalmi alkotókörbe!

A kultúrosztály alkotókört szervez azok részére, akik irodalmi műfajokkal aktívan foglalkoznak, verseket, novellákat, elbeszéléseket, jeleneteket, műkritikákat stb. írnak.

Aki érdeklődik az irodalmi kör iránt, jöjjön el október 12-én, szerdán délután 4 órakor a klubban tartandó első összejövetelre. Megvitatásra érdemes kész írásokat is hozzatok magatokkal.

Klubvezetőség

Új úton a színjátszó csoport

Szeptember 26-án tartotta újjáalakuló ülését egyetemünk Irodalmi Színpadja. Többségében a régi garda tagjai voltak jelen, de néhány elsőéves hallgatót is üdvözölhettünk körünkben.

Vadász Gyula rendező, aki a csoport munkáját 10 évig vezette, más irányú elfoglaltsága miatt lemondott megbízatásáról. Munkásságának tíz esztendője eredményekben és hibákban egyaránt gazdag volt. Mi, a csoport tagjai, azt hiszem mindannyian kellemben tudtunk együtt dolgozni Vadász Gyulával. Köszönetet mondunk munkájáért, és kívánunk neki további sok sikert!

Elbűsültünk a csoport több tagjától is, akik befejezték tanulmányukat, s már nem tudnak részt venni a további munkában. Megköszönjük munkájukat Bánki Frigyesnek, Szöllősi Szabolcsnak, Zelnik Jánosnak, sikereink fő részeseinek.

Nárádi elvtárs bemutatta új vezetőnköt, Bánki Ivánt, a televízió rendezőjét, aki — noha először foglalkozik ilyen jellegű csoporttal — igen hamar megtalálta velünk a közös hangot. Az eddig lezajlott néhány próba kellemes légköre is ezt tanúsítja.

A csoport új erővel és lelkesedéssel kezdi a most induló időnyt, s megbeszéléseink

nyomán viszonylag határozott tervek alakultak ki a jövőre néve. Egyrészt mint teljes műsort továbbra is készítenek, majd az „Egyetlen szerelmed” című irodalmi összeállítást, melyet az együttes a múlt évben mutatott be. Valószínűleg novemberben sorra kerülő dunaiújvárosi turnéunkkal ezzel a műsorról fogunk fellépni.

Új darabot is próbálunk — Őrsi Ferenc: Romulus és Rémus című drámáját. A darab egész estét betöltő kétrészes mű, mi tartjuk majd az ösbemutatót. Legutóbbi próbánk megjelent a szerző, Őrsi Ferenc is, és igen hasznos tanácsokat adott az alakok megformálására.

Mivel a Romulus és Rémus a csoport tagjainak csak egy

részét — bár nagyobb részét — foglalkoztatja, készítenek másik műsort is, a „Közigazdász kabarét”. A kultúrosztály most hirdetett pályázatot vidám jelenetek írására. Részben a nyertes művekből állítjuk össze a gólyabál közönsége elé kerülő műsort.

Természetesen problémáink is vannak. Meg kell említeni, hogy a próbákban a fegyelem továbbra sem kielégítő. Egyesek igazolatlanul távol maradnak vagy elkésnek. Az eredményes munka feltétele, hogy ilyesmi ne forduljon elő.

Terveink reálisak és ez a tanév megmozgatja egyetemünk színjátszó csoportjának megújulását, az új sikereket.

Lovász Péter

Szerkesztői üzenet

Néhány olvasónk véleménye levélben javasolta, hogy az idej gólyabálra kisebb közvélemény-kutatás alapján kelle-ne a megfelelő zenekart kiválasztani. Ezzel kapcsolatban szeretnénk közölni, hogy a javaslatokat, véleményeket össze lehetne ugyan gyűjteni lapunk bevonásával, csak hogy ez nem egyszerűen kívánság kérdése. A Bergendi zenekar

idén nem is került szóba. A kultúrosztály tárgyalt másik két népszerű együttesrel (Zorán, Illés), de a gólyabál napján, november 12-én mindkettőnek máshol kell fellépnie. Hasonló nehézségekbe ütköznek a többi országos hírű zenekar szerződötése, így a fiatal, viszont a klubban eddig is sikeres szerepet Neoton együttes szolgáltatja a zenét közelgő gólyabálunkon.

Ez a dátum sokkal kellemesebb, sokkal szebb emléket idéz fel, mint az 1963-as. A tragikus katasztrófa, az 1963. júliusi földrengés emléke még mindig elevenen él. Minden az elemi csapást idézi: az új, modern bérpaloták, az állomás romos épülete az 5 óra 17 perckor megállt órával, a villanyoszlopokra vagy házfalakra ragasztott gyászkeretes plakátok az elhunyt hozzátartozók képeivel, a Bulgáriától kapott Universal Dom, a hegytetőn álló repedezett falú mecset, a rombadőlő ősi vár...

Skopje az első három év alatt hatalmasat fejlődött. Talán az furcsa az utazónak, hogy régi házat elvéve sem lát, kivéve a török negyed épen maradt földszintes házacskaik. A lakosság száma ma már nagyobb, mint három évvel ezelőtt, az utcák forgataga a hőség utáni órákban világvárosi. Az emberek vidámak, kedvesek, szeretetreméltóak.

Skopje újra él, fejlődik, épít, tanul, szórakozik, emlékezik. Három év nem nagy idő, de az újjáépítéshez az egész világ segítőkész kezeit nyújtotta, Magyarország a harmadik helyen áll a segítők országok sorában.

A világ összefogása új várost emelt a romok fölé, szebbet és modernebbet, mint a régi. Az új vasbetonkolosszusk földrengésmentesek. Skopje népe azóta minden évben fesztiválon fejezi ki háliját és köszönését. A fesztivál fölér egy kis Világifjúsági Találkozóval. Az idén 17 nemzet képviselői adtak találkozót egymásnak. Sportolók, művészek, művészegyettesek léptek színpadra két héten keresztül. Hazánk kultúráját egyetemünk népi együttese képviselte. Szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy ezt

a nagy feladatot művészi szinten, becsülettel helytállással oldotta meg. A delegáció vezetője Bikics István rektorhelyettes, a kulturális bizottság elnöke volt. Röviden így foglalta össze a fesztivál 10 napját:

— Az együttes egypárti műsorral lépett fel nagy közönség előtt a város szabadterein, majd a fesztivál gálaestjén szerepelt. Ez utóbbit a jugoszláv és külföldi tudósok is közvetítették. Felléptünk még a skopjei televízióban, ahol képfelvétel rögzítették az együttes felőrási műsorát.

— Az együttes méltóképpen képviselte hazai kultúránkat, másra a fesztiválon sajátos színt jelentett és elismerést aratott.

— Szakmai szempontból a csoportnak módjában volt tapasztalatokat szerezni, több jugoszláv és külföldi együttes fellépését megtekinteni. Igen figyelemre méltó volt a skopjei közönség egészen rendki-

vüli érdeklődése a népművészetek iránt, amely a műsorok sokszerezőségének lelkes és aktív részvételében jutott kifejezésre. Külön örömet jelentett számunkra a keleti kultúrával való találkozás, ami részben a város jellegéből, részben számos keleti ország küldöttségével való találkozásból adódott.

— A skopjei egyetem rektorhelyettese fogadást adott küldöttségünk tiszteletére. Az egyetem egyébként húsz éve alakult, bölcsészeti, műszaki, orvosi és közgazdasági fakultással rendelkezik, s az egyetem rektora is közgazdász. Kívánatos és kölcsönösen hasznos volna egyetemünknek valamilyen formában hivatalosan is felvenni velük a kapcsolatot.

— Egyetemünk kulturális bizottsága és a résztvevők nevében köszönetet mondunk a Művelődésiügyi Minisztériumnak, hogy lehetővé tette az együttes részvételt a fesztiválon

B. B.

Nyelvi körök érdekes programmal

Nyelvi köreink az elmúlt tanévben sokat tettek azért, hogy felkeltsék a hallgatók érdeklődését a nyelvtanulás iránt. Körönként átlagosan 3-4 rendezvényre került sor az utóbbi fél évben, s a látogatottság mindegyiknél megfelelő volt. Nem fordult elő — mint a múltban —, hogy egyik-másik programon 2-3 ember jelent meg, s azok közül is az egyik a nyelvi köri titkárral. Az orosz nyelvi kör ért el kiemelkedő eredményt a kiejtési és szavalási versenyen, az

angol nyelvi kör pedig kiválóan rendezte meg a fordítási versenyt, és jól kihasználta a nyelvi laboratórium adta lehetőségeit. Általában a külföldi turisták meghívásával egybekötött rendezvények a legnépszerűbbek. Szívesen hallgatna a tagság idegen nyelvű előadásokat, élménybeszámolókat is, amire azonban elég ritkán nyílik alkalom az előadók elfoglaltsága miatt. Az idegen nyelvű vezetéssel indított autóbuzs kirándulások, városnézések szintén érdeklik a tagságot. (Sajnos, a második fél évben ilyesmit egyszer sem sikerült szervezni, mert az egyetemi busz mindig foglalt volt.)

Megtörtént már a nyelvi körök e félévi programjának kidolgozása is. Ebben szerepelnek baráti találkozók, élménybeszámoló, fordítási versenyek, irodalmi estek, idegen nyelvű előadások és filmek megtekintése, városnéző autóbuzs kirándulások, táncos egybekötött műsoros esték. Felhívjuk hallgatóink figyelmét, hogy a nyelvi körökbe újabb jelentkezőket október 10-én, a 10 órai szünetben fogadjunk a KISZ VB-n. Régi nyelvi körök tagok tagsági igazolványukat is hozzák magukkal.

Petrácska Veronika a nyelvi köri tanács titkára

Pályázati felhívás

Az Állami Biztosító Budapesti Igazgatósága az üzemi és egyetemi lapok olvasói részére fotópályázatot hirdet, amelyen a Közgazdász minden olvasója részt vehet. A pályaműveknek — közvetlenül vagy közvetve — a biztosítási gondolatot, a biztosítás egyéni és társadalmi előnyeit kell tolmácsolnia. A pályázatokat 1966. november 15-ig lehet eljuttatni az Állami Biztosító Budapesti Igazgatóságához (Budapest, IX., Üllői út 1.) 639-es méretben. Mindenki több fekete-fehér, vagy színes fényképpel is versenyezhet. A 10 legjobb pályázó a következő díjakat kapja: 1. Kétszemélyes IBUSZ külföldi társasutazás Szilveszterkor. 2. Kétszemélyes IBUSZ belső társasutazás Szilveszterkor. 3. 1 db. márkás karóra. 4. Jénai tűzálló edény-sorozat. 5-10. 100 forintos vásárlási utalvány. A fényképek hátoldalára írják rá a nevet és a pontos lakcímét.

Kiegészítés

Tanév elején közöltük a Népközvetés Tanulmányi Ösztöndíjban részesülő hallgatók névsorát. Rajtuk kívül — egy későbbi minisztériumi döntés alapján — a következő hallgatók szintén megkapták az ösztöndíj II. fokozatát. (Valamennyien az általános kar hallgatói.) Szilágyi Mária (IV. évf.), Bethlen János (II. évf.), Várnai Iván (II. évf.), Andics Jenő (II. évf.), Jóvó Rudólf (II. évf.), Dudás Vera (IV. évf.), Rabóczky Mária (IV. évf.), Szesztai Katalin (IV. évf.), Schubert Ilona (IV. évf.)

Judósaink prágai szerepléséről

Az idén nyáron, június 23. és 27. között Prágában rendezték meg az 1966. évi főkiskolai cselgáncs-világ bajnokság küzdelmeit. Ezen a nagyszabású világversenyt egyetemünk cselgáncsozói is szőnyegre léptek.

Kik voltak a résztvevők, milyen volt a verseny színvonala, és hogyan szerepeltek versenyzőink? — Kérdeztük Nádai Pál testnevelő tanárt, cselgáncsozóink edzőjét.

A prágai főkiskolai világbajnokságon az Európa-bajnokinál is erősebb mezőny gyűlt egybe, hiszen Európa főkiskolai versenyzői mellett ott voltak a sportág első számú „menői”, a japánok, és a gyorsan fejlődő koreai főkiskolások is. Ennek megfelelően a versenyt végig rendkívül magas színvonalú, érdekes, változatos küzdelmek jellemezték — a japánok fényes jegyében. A japánokon kívül a koreaiak nyertek csak aranyat, és aránnyal jól szerepeltek a szovjet főkiskolások is. Versenyzőink — Oláh János, Ipacs László, Nagy Miklós, Thaisz Kálmán, valamint az MTK részéről Galambos Márton ebben a rendkívül erős mezőnyben jól helytálltak.

A versenyt két ágon, egyesek kiesés alapján az úgynevezett visszamérkőzéses rendszerben bonyolították le. A sorolás nem kedvezett versenyzőinknek, és csak Nagy Miklós ért el III. helyet. Míld eredménye azonban — figyelembe véve, hogy csak a japánok előzték meg, és a visszamérkőzések során minden

európaít legyőzött — kiváló teljesítmény, amelyhez csak gratulálni lehet. Thaisz jól küzdött, Ipacs balszerencsésen, Galambos és Oláh formán kívül versenyzett.

A VB az ázsiaiak nagy sikerét hozta. Hihetetlen gyorsaság, robbanékonyság, lendület és erő, kiváló technika és remek taktikai felkészültség — a judó imádata —, ez a japán sikerek titka. Ez a világv verseny is megmutatta, hogy a japánok egyelőre utolérhetetlenek, és a versenyen résztvevő európaiak csak hasznos tapasztalatokat szerezhettek — érmeiket elvéve.

Hogyan alakult cselgáncsozóink további verse programja, hol tart szakosztályunk a felkészülésben és mit várhatunk a csapatbajnokság küzdelmei során?

Jelenleg hazai meghívásos versenyek folynak, amely-

ben a prágai VB-n résztvevő versenyzőink csak később kapcsolódnak be. A szakosztályban most technikai jellegű alapozás folyik. A decemberi csapatbajnoki küzdelmekre szeretnénk csúcsformába lendülni.

Szakosztályunk két versenyzővel, Nyerkivel és Sasvári Sándorral erősödött. Jó szereplést várunk tőlük. Sasvári, ha szorgalma töretlen marad, csapatunk erőssége lehet.

Csapatunkban megvan a képesség a további jó szerepléshez, a tavasszal kivívott első hely megtartásához, a bajnokság megnyeréséhez. Bizunk benne, hogy sikerülni fog — fejezte be Nádai Pál edző.

Mi is bízunk cselgáncsozóink további jó szereplésében, és kívánunk nekik sok sikert.

Baráthy Ottó

Labdarúgás

Csapatunk a IX. kerületi bajnokságban folytatta szereplését.

Sajnos, rosszul kezdtünk. Első őszi mérkőzésünkön az FEG csapatától 1:4 (1:2) arányú vereséget szenvedtünk. Csapatunk erősen megérezte az eltávozott Szobonya hiányát, különösen védelmünk gyengélkedett. A vereségben közrejátszott a kisméretű és rossz talajú pálya, amely az ellenfélnek kedvezett, néhány játékosunk indiszponálttsága, és nem utolsósorban az edzőhiány.

Második mérkőzésünkre a l'istavezetők Labor ellen a MAFC-on léptünk pályára. M'nttha kicserélték volna csapatunkat szívvel-lélekkel és helyenként jól is játszva 5:2 (4:2) arányban győzték le a jó erőkből álló Labor együttesét. Kitérő iramú, változatos mérkőzésen különösen a csatársorunk volt elemében és megérdemelten győztünk ilyen arányban is.

Hétközben egy elmaradt mérkőzésre Soroksárra rándultunk, és a soroksári Vasóntó csapatát gyűztük le biztosan 3:2 arányban. A gólarány nem fejezi ki híven a játékok képét.

Őszi negyedik mérkőzésünkön az eddig jól szereplő Hazai Fésűs csapatát fogadtuk és 8:4 (5:2) arányban „leléptük” őket. Csatársorunk ismét ragyogóan, „védelmünk változatlanul „gölerős” formában játszott, így alakult ki a „vízipóló” eredmény.

Csapatunkból az eddigi mérkőzések során különösen Hegedűs, Tábori, Szendi, Baráthy játéka dicséretes és az utóbbi mérkőzésekben Fehér is ragyogó formában védett.

Jelenleg a tabella élén állunk, és reméljük sikerül a bajnokságot megnyernünk, és egy osztállyal feljebb kerülnünk.

— B —

KÖZGAZDÁSZ
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetente
Feloldás szerkesztők:
FAKLEN PÁL
Szerkesztőség:
Bp., IX., Dániel tér 8.
III. emelet 331.
Telefon: 156-950-138 melékk.
Kinyitja a Hirtalpiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapgyárában
MIBUSZ ÉS ELTÁVOLÍTÁSOK ALVÁLTOZTATÁSA

Radebergben dolgoztunk

„A radebergi csoportnak fél 5-kor megbeszélés a Marx-szobornál” — olvashattuk a hirdetőtáblán. Mennyire semmiféle volt akkor még számunkra ez a jó hangzású német városnév: Radeberg. Csak azt tudtuk, hogy közel van Drezdához és hogy egy tsz-ben fogunk dolgozni. A szokásos tervezettség nem is jutottunk el, mert még előttünk volt az államvizsga... A várakozás napjai nehezen teltek. Július elején este végre elindultunk. Nagyrészt másodéves tervmatematikus és pénzügyszakosokból állt a húszfőnyi csoport. Másnap délután érkezünk Drezdába. Ide jöttek élénk a vendéglátók és viccimmel tették meg a további 20 km-t. Mire Radebergbe értünk, már összebarátkoztunk a brigádvezetőkkel. Beszéltek a tsz-ról, ahol dolgozni fogunk. Elmondták, hogy belterjesen gazdálkodnak, jól jövedelmező kert-

szetük és baromfitelepek van. A tagok minden hónapban készpénzfelvételt kapnak és nincs háztáji.

Maga a város kellemes meglepetés volt. Macskaköves utcák, két-háromemeletes házak a jellegzetes padlásszobákkal. Szálláshelyünk egy tornaterem volt, külön e célra rendezték be számunkra. Az egyik szobát tornaszerekkel és pokrócokkal különítették el — a lányoknak. Ettől eltekintve ideális szállásnak bizonyult a „Turnhalle”. Kosárlabdák, pingpongasztal, másképpélekből rögtönzött hinta — és félóránként leszakadó ágy — helyben rendelkezésünkre állt. A játékhöz tehát megvoltak a feltételek, de a tsz-elnök szerint ahhoz, hogy dolgozhasunk, előbb enni kell. Elmentünk hát vacsorázni. Az étterem egy barátságos faházikó, nem messze, s szépen terített asztalokkal várt. A vacsora mindig bőséges volt, de most még egy üveg sörral is megtöltötték. Radeberg egyébként söréről híres, mi is bizonyíthatjuk, hogy méltán.

De végül is dolgozni jöttünk! A lányok a kertészetbe kerültek, a fiúk a repcefeldön kezdtek a munkát. Mikor forogtatás címén összeköltöttünk minden létező repcét, a rétekre vezényeltek bennünket. Ez kellemes időtöltés lett volna, a szénaboglyákat dímbes-dombs, fenyőerdő övezte környezetben kellett kocsira rakni, de hálá az esős időjárásnak, ezek a boglyák szörnyű nehezek voltak. Állandó munkával volt még a silózás, ahol négy fűtő kézzel-lábbal és egy traktorral igyekezett összepréselni a takarmányt.

Esténként a lakosság élénk érdeklődése kísérte vonulásunkat. A fiúk munkaruhája még elment volna, de a lányok fürdőruha-gumicsizma kombinációja naponta friss sikert aratott. Még ott-tartózkodásunk első napjaiban összebarátkoztunk néhány fiatalal. Ők gondolkodtak rólunk s általában együtt szórakoztunk. A VB-követetéseket a tsz-tagok lakásán néztük, ilyenkor mindig megvendégelték bennünket. Az FJD-vezetőség pedig ismerkedési estet rendezett tiszteletünkre.

A reggeli szubsztanciája

Körülbelül 800 ember reggelizik naponta egyetemünkön. Nyolcszáz ember — nyolcszáz reggeli. Nyolcszáz ember viszonya — nyolcszáz reggelihez! Ez a viszony szükségképpen determinált. Ez ember el akarja fogyasztani reggelijét. És a reggeli? Mit akar a reggeli?

Hm — nehéz probléma. Egy tisztességes reggelinek rendkívül komoly, felelős-ségteljes szerepe van az ember életében. A reggeli előtt évszázadok, sőt évezredek óta korlátlanul: a lehetségek. Anyagi valóságában rendkívül változatos formákat ölthet. Lehet például kis tej, lángossal, nagy tej kiflivel, kis kakaó, nagy kakaó péksüteménnyel vagy anélkül, hogy csak néhányat soroljunk fel — ki-mérvitve a lehetőségeket — a sok közül.

A reggeli azonban felülemelkedhet anyagi mi-voltán, szétörhö-tti a gyaroló anyag fojtogató burkát. Lélekemelő és lélekmelegítő hatása is lehet. Természetesen csak általában és elvileg, mert gyakorlatilag a kis és nagy tejelek közös szubsztanciája: a hidegség, megakadályozza őket magasztos feladatuk mara-dékaltalan teljesítésében.

— bb —

Mrena István

Az órarend nyomában

Elégedetlenségtől indítottam kezdtem a nyomozást. Elégedetlenségem órarendi besorolásunk váltotta ki. Nos, rájöttem, hogy ez a dolog az órarenddel nem is olyan egyszerű.

Elsőször is adva van a tanterv, amelyet rektori tájékoztató formájában az egyetemi tanács és a Művelődésiügyi Minisztérium vitat meg és hagy jóvá.

Ebben az állapotban így néz ki a vázlat, szakonként és évfolyamonként:

Szak: I. évf. II. évf. stb. 2+1 2+1 " 2-2 2+3 "

(A számok az előadások és a szemináriumok arányát mutatják.)

A dékáni előadók folytatják a munkát. Az órarend összeállításánál figyelembe kell venni a tanszékek tanári létszámát és a heti egy tanszéki szabad napot, valamint a testnevelési tanszék igényét a megfelelő időpontok biztosítására. (A Sportuszodában például 2 óra után már nem lehet órát tartani.) Ezenkívül gondoskodni kell arról, hogy egy napra csak egy gyakorlati foglalkozás jusson és hogy ne rögtön előadás után legyen ugyanaból a tárgyból szeminárium. Az első évfolyam hallgatóinak hétfő délutánját szabadon kell hagyni a különböző szakok közös proszemináriumai miatt. Ugyancsak a hét két délutánján, valamint lehetőség szerint a szombati napokon az esti hallgatók

előadásaihoz van szükség a tanároknak és a termeknek.

A tanterv elkészítéséhez így szinte összegyetemi tanszéki kooperációra, sőt kompromisszumra van szükség, s ez általában a tanszéki titkárok, dékáni előadók tanácskozásai során alakul ki. Körülbelül augusztusban az órák időbeosztása eljut Farikas Istvánhoz, a teremfelelőshöz, ő aztán két hétig „sakkozik” bezárkózva. Figyelembe veszi a csoportlétszámot, a termék nagyságát és főleg — az időpontokat. Előadásokat csak a nagy előadóknak lehet tartani. A szemináriumi termék férőhelyeinek száma 25-30 körül mozog. A nyelvérákat kis termekben kell tartani. Szempont, hogy délután minél kevesebb óra legyen, s a délelőtti előadások lehetőleg hosszabb szünetek nélkül kövessék egymást. (Az esti hallgatók időbeosztásánál figyelembe kell venni, hogy őket nem lehet bármikor be- rendelni.) Bevált gyakorlat, hogy előnyösebb, ha egy-egy csoportnak ugyanott vannak a szemináriumi s így nem kell a hallgatóknak teremről teremre vándorolni. Ez persze nem oldható meg mindig, de az összes variációkból a legmegfelelőbbet kell kialakítani.

Miután a terembeosztás is elkészült, következik a dékáni ellenőrzés, s végül az órarendek stencilézése és kiosztása. A végeredményt a hallgatók veszik tudomásul, olykor némi fejcsóválással. T. Á.